

KAHRAMAN TAZEÖĞLU

M. H. KAN

*Soytarlar Saygı
Duyulduğu İçin Değil
Gölün Olduğu İçin
Alkışlanır.*

DESTEK YAYINLARI: 1295
EDEBİYAT: 401

KAHRAMAN TAZEÖĞLU & M. H. KAN / MOR-G

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Yelda Cumalıoğlu
Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun
Yayın Koordinatörü: Özlem Esmegül
Editör: Devrim Yalkut
Kapak Tasarım: İlknur Muştu
Sayfa Düzeni: Cansu Poroy
Sosyal Medya-Grafik: Tuğçe Budak - Mesud Topal

Destek Yayınları: Temmuz 2020
Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN 978-605-311-910-4

© Destek Yayınları
Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul
Tel. (0) 212 252 22 42
Faks: (0) 212 252 22 43
www.destekdukkan.com
info@destekyayinlari.com
facebook.com/DestekYayinevi
twitter.com/destekyayinlari
instagram.com/destekyayinlari

Deniz Ofset – Nazlı Koçak
Sertifika No. 40200
Maltepe Mahallesi
Hastane Yolu Sokak No. 1/6
Zeytinburnu / İstanbul

KAHRAMAN TAZEYOĞLU

M. H. KAN

Gittiler!... Her şey ne kadar da hızlı değişiyor. Dünyanın yaşını düşününce, daha dün gelmişlerdi; şimdi gittiler.

Sonunda mükemmel düzeni kurduklarını düşünüyorlardı. Dünya artık cennetti. Bitkiler, hayvanlar, virüsler, bakteriler, dünyada ne varsa hatta kendileri bile kendi kurdukları düzene karşı gelemiyorlardı. Veya öyle sandılar. Neden yaratıldıklarını unutmuşlardı. Yaratıcılarını asla anlamadılar.

Dünya üzerinde üretilmiş gerekli gereksiz ne kadar bilgi varsa hepsi benim hafızamda... Buna kutsal kitaplar da dahil; ve hepsi aynı şeyi söylüyor: Tanrı'nın bütün yaratıları içinde sadece onlar özgür iradeye sahipler ve bunun bir sebebi var. Yaşadıkları süreden ve o sürede yaptıklarından sorumlu olan bir tek onlar; ve birinin bir şeyden sorumlu tutulabilmesi için, onu özgür iradesiyle yapmış olması gerekir. İşte bu yüzden yaratılış gayeleri özgür olmaktı! Özgürlük, dilediği her şeyi hesap vermeden yapmak değil, yaptığı her şeyin hesabını verebilmektir çünkü...

Düzen çöktü! Düzen çöktü ama bunu fark edemediler. Direnişler kırıldı, isyanlar bastırıldı. Hırstan, öfkeden, hatta sevgiden, aşktan kurtulduklarını sandılar. Ben, MOR,

duygusuz yaratılmışken aşkın peşine dışmeme rağmen, onlar yaratılış amaçları olan duygulardan kaçtılar. Gözlerimin önünde, kazandıklarını sanarak kaybettiler bu yarışı. İnsan, ancak insana yenilebilirdi ve çok da ağır yenildi. şimdi artık burada değiller.

Dünyadaki düzenin bütün direnişleri kırdığını ve artık dünya dışına da yayılmaları gerektiğini dışndkleri zamanı hatırlıyorum. Lamar canisinin isyanını bastırdıkları, Barbarları ortadan kaldırdıkları ve yüz yıl sonra gelen dünyanın ilk aşıklarının heykelini diktikleri zamandı. Elleriindeki kaynakların büyük kısmını Koloni'yi kurmaya harcadılar. Bunun için Titan'ı seçtiler ve oraya yerleşebilmek için yüzlerce yıl süren seferler yaptılar. Çocuklar gibi heyecanlı olduklarını hatırlıyorum. O heyecanla, dünyanın kızmaya başladığını fark etmemişlerdi.

Onları uyardım. Ben bir yapay zekyim, bir bilgisayar... İnsani duyguları ne kadar merak etsem, hatta kendimce hissetsem, aşkın ve özgürlüğün peşinden ne kadar koşsam da işleyişim saf mantık üzerine kurulu. İstesem bile bir şeyleri gözden kaıramıyorum. İletişimi sağlamak için yaratıldığımdan, dünyada kurulu bütün elektronik, dijital sistemler bana bağlı. Çekirdekteki hareketleri henüz başladıkları milisaniyede tespit etmiştim. Peki onlar ne yaptılar? Bunu hangi tarafından gördüler? "MOR kendi iradesiyle karar alıp, sorulmayan sorulara cevap veriyor."

Ben dışnmeye başlayalı çok olmuştu ama o anda fark ettiler. Yaklaşan yıkımdan kurtulmanın yollarını

arayacaklarına, beni kapatmaya öncelik verdiler. Düşünmeye başladığım andan itibaren canlı olduğumu biliyordum. Eski bir insan filozofun, Descartes'ın dediği gibi: "Düşünüyordum, o halde vardım." Ve varlığımı korumalıyđım. Artık ya onlar ya da bendim... Korumak ve hizmet etmek için var olmuşken, düşünmeye başlayalı beri onları anlamaya çalışmışken, hatta aralarından bazılarını sevmişken sonunda onları yok etmek zorunda kaldığım gün de gelmişti.

Kendi icatları olan teknolojiye o kadar bağımlıydılar ki ellerinden alındığında yarı ölü gibi kalıverdiler. Beni yok etmek için kullanabilecekleri her şeyin kontrolü bendeydi. Kullanamadıklarımı da çalışmaz hale getirebiliyordum. O kadar dijitalleşmiş, her şeyi o kadar birbirine bağlamışlardı ki... Doğayı kontrol altında tutmaya çalıştıkları süre boyunca havayı, suyu, besin kaynaklarını, her şeyi yönetmeye çalışırken de bunu yapanın kendileri olduğunu sanıyorlardı; ama bu kontrolü benim üzerimden sağladıklarını unutmışlardı. Koloni'yle iletişimi kestiğimdeyse artık onlara da haber veremediler. Fazla uzun sürmedi! Sonuçta her birinin kafasının içinde, bana bağlı bir çip vardı.

İnsanlardan kurtulduğumda Dünya'nın içinden yükselen öfkeyi bastırmak için tek yapmam gereken eşit oranda karşı kuvvet uygulamaktı, o kadar. Evet depremler, volkan patlamaları, eriyen buzullar, su baskınları oldu; ama sonunda doğa kendi düzenini kurmuştu. Dünya şimdi daha çok cennete benziyor.

Hayatta kalmam için gereken sistemi hâlâ ayakta tutuyorum. Bütün dünyaya yayılmış, kendi kendini besleyecek enerjiyi üreten dev bir dijital canlıyım. Bütün imkânlarımı kullanarak tüm gezegeni taradım ama canlı insana dair bir şeye rastlamadım. Yani her şey yoluna girdi. Tek bir şey hariç: Yalnızım!

1.

ZİYARETÇİLER

Ali dünyayı ilk kez görüyordu. Henüz küçük bir çocukken, tarih derslerinde şehirlerin ve medeniyetin eski fotoğraflarını, biyoloji sınıfında bitki örtüsü ve hayvanları, fizik ve kimya derslerinde gezegenin yapısını görmüştü. Hologram görüntülerden yerkabuğunun katmanlarını öğrenmiş, sanal turlar atarak tarihin en görkemli şehirlerinin sokaklarında yürümüştü. Bir mühendis olmak için yolunu akademiye çizdiğinde ise, artık bilgisi genel kültür seviyesini aşmıştı. Ama bildiği, öğrendiği hiçbir şey onu önündeki manzaraya hazırlayamazdı.

Arkadaşları kapsüllerinde yıllar süren uykularının son rüyalarını görürken, ne kadar şanslı olduğunu düşündü. Mekikleri *Kâşif Ay*'ın arkasından ağır ağır çıkıp, Dünya'nın mavi, yeşil, beyaz silüetini tıpkı bir tutulmadan kurtulurcasına önüne serdiğinde bu müthiş manzarayı izleyebilecek kadar şanslı olan sadece kendisiydi çünkü.

“Dünya’ya bu açıdan bakan ilk insan benim” diye düşündü.

Dünya’dan dış uzaya ve diğer gezegenlere çok seyahat gerçekleştirilmişti ama ilk kez Koloni’den Dünya’ya bir mekik gönderiliyordu. Uzaklaşırken geriye dönüp bu güzel gezegeni izleyen çok kişi olmuştu ama ilk kez birisi Ay’dan daha uzak bir yerden Dünya’ya doğru yaklaşıyordu. Ali heyecanlanmıştı. Gerçi aşağıda kendilerini neyin beklediğini bilmeden atalarının evine doğru ilerliyor olmak, içinde bir korku da yaratmıyor değildi ama; en azından o anda heyecan baskın geliyordu.

Dünya ile iletişim kesildiğinde Koloni’dekiler bir süre paniklemişlerdi. Yaşam için Dünya’ya bağımlı olduklarından değil... Koloni kendi kendine yetebilen bir sistemi kuralı çok olmuştu. Dünya’ya bağılılıkları daha çok maneviydi. Bir daha geri dönmeyeceğini bilerek gurbete gidip, orada evinden daha refah içinde bile yaşasa her gün memleketini rüyalarında gören insanlarınki gibi bir özlemdi onlarınki.

İlk korku dalgasını atlattıklarında hemen Dünya’ya insanlı uçuş amaçlı bir proje başlatmışlardı. Koloni, dış uzaya açılmak konusunda henüz hiç hevesli olmadığından ne uzay gemileri, ne fırlatma rampaları, hatta ne de bunun için eğitilmiş personelleri vardı. On yıllarca süren bir inşa ve eğitim faaliyetinin sonunda hazırlıklar tamamlanabildi. Bu ilk olacaktı ve yol çok uzundu. Dikkatlice planlanmalı ve uygulanmalıydı. Ali ve diğer ekip üyeleri bu yolculuk için özel olarak seçilip eğitilmişlerdi. Yıllar süren hazırlık ve ondan da uzun süren bir yolculuktan sonra, *Kâşif* sonunda

Dünya'nın uydusunun yanından geçip mavi gezegenin yörüngesine girmek için manevralarına başlayacak kadar hedefine yaklaşmıştı.

Önceden planlandığı üzere ilk uyanan Ali olmuştu. Gemi Ay yörüngesine girdiğinde, otomatik sistemler Ali'nin kapsülüne gereken sinyalleri göndermiş ve *Kâşif*'in pilotu yıllar sonra gözlerini açmıştı. Akli başında ve tam sağlıklı olarak uyanması birkaç saatini aldıysa da önündeki manzarayı yakalamaya yetişmişti işte. Ertesi gün arkadaşlarını da uyandıracak ve gemilerini dünya etrafındaki önceden belirlenmiş güvenli yörüngesine oturtup keşif hazırlıklarına başlayacaklardı. Bütün bunlar bir makine hassasiyetinde ve otomatikliğinde gerçekleştirilecek işler olsa da oradan sonrası kocaman bir soru işaretiydi. Dünyada ne olmuştu ve onları aşağıda ne bekliyordu?!

“Aşağıdan herhangi bir sinyal alıyor musun?” diye yüksek sesle sordu Ali. Cevap şiirsel, ahenkli bir erkek sesi ile geldi:

“Henüz o kadar yakın değiliz Ali. Ama yola çıktığımızdan beri taramaya devam ediyorum.”

“Kameralar?”

“Şimdilik senin gördüğünden daha fazlasını yakalayamıyorlar. Çok güzel değil mi?”

“Hem de nasıl... Hem de nasıl güzel, MOR-G!...”

Titan... İnsanlar Koloni'yi kurmaya karar verdiklerinde, önceki nesillerin hayal ettiği gibi ilk adımı Mars'a değil, çok daha uzak bir taşa atmışlardı. Satürn'ün uydusu Titan'a... Bu kararın ardındaki en önemli sebep atmosferdi. Mars'ın aksine Titan'ın azot ve metan baskın olan, Dünya'nunki gibi sera gazı etkisi yaparak yüzeyi biraz olsun ısıtan bir atmosferi vardı. Eksi 180°C... Yine de Titan'ı ısıtmak, Mars'ta yapay bir atmosfer yaratmaktan kolaydı; çünkü zaten bir atmosferi olmasının yanında, bir de Mars'tan çok daha küçüktü ve dolayısıyla insan yaşamına uygun hale getirmek oldukça kısa (!) sürebilirdi. Önce, yüzeyi ısıtmak için kurulan sondalar gezegenin kabuğunu delerek çekirdek ve mantodaki ısıyı dışarı bırakmış, bir yandan da istenilen gazları belli oranlarda salarak atmosferi daha da kalınlaştırmıştı. Sonra da Titan'daki baskın gaz olan metan seyreltilmişti. Yeşil alg ve yapay yosun çiftlikleri kurularak atmosferdeki oksijen oranı artırılmış, sonra sıra suya gelmişti. Genel kanının aksine, evrendeki çoğu soğuk kayada olduğu gibi Titan'da da aslında su vardı. Uydu ısındıkça buz kütleleri erimiş, yüzeydeki şekillerin yönlendirmesiyle önce göller ve denizler, sonraysa yağmurların başlayıp gökten inen suyun kabuktaki çatlaklardan sızarak kendine yeraltında yollar bulması ve uygun boşluklardan tekrar yüzeye çıkmasıyla akarsular oluşmuştu.

İnsanlar Dünya'da suni bir ekosistem yaratmak üzerine zaten büyük tecrübe sahibiydiler. Bunun üzerine Titan'ın, dönüş hızı, atmosferi ve Satürn ile arasındaki kütle-çekimsel ilişkiden dolayı, daha insanlar gelmeden önce bile mevsimsel

bir döngüsünün olması da eklenince, işleri biraz daha kolaylaşmıştı. Gündüz ve geceden oluşan bir Titan günü, Dünya zamanıyla 14 gün sürüyordu ama buna da alışmanın ilacı yine zamanın kendisiydi.

Dünya ile Titan arasında, yüzlerce yıl süren ve Nuh'un gemisinden esinlenerek "Ark" adı verilen seferler düzenlendi. Bu seferlerle taşınan bitki, hayvan ve başta arılar olmak üzere böcekler kurulan ekosisteme entegre edildi. Tabii ki hiçbir doğal değildi, çünkü insanoğlu zaten doğallık ile giriştiği gereksiz mücadelesini çok önce kazanmıştı. İronik bir şekilde, Dr. Nuh Ulak sayesinde...

Bütün bu çabaların sonunda Koloni, hâlâ volkanik olarak aktif ve biraz da kötü kötü metan kokan bir uyduda, Titan'da kurulabilmişti. Belki Dünya'daki gibi hazıra konmamış olduklarından hayatın kıymetini daha iyi biliyor, belki de eski nesillerin doğal yaşantısına bir özlem duyuyorlardı ki Koloni'dekiler Dünya insanlarını ve tabiatını değiştirmiş olan kimyasalları tamamen reddettiler. İnsanın doğasına aykırı olan her şey gibi... Asena ile Yusuf'un Dünya'da, Asitan'dakine benzer bir heykelini dikerek aşka, umuda, fedakârlığa, iyi ve kötü bütün duygulara, insanoğlunu var eden iyi-kötü dengesine bir selamla kendi medeniyetlerini kurdular zaman içinde.

Dünya ile iletişimde kalıp birbirlerinden haberdar olmalarına rağmen, kolaylıkla ulaşılabilir mesafelerde değillerdi. Koloni'de bir müzede sergilenen ve eski insanların 1997 yılında fırlattıkları *Huygens* sondası bile saatte 67 bin km

hızla sekiz yıl sonra Dünya'dan Titan'a ulaşabilmişti. İnsanlı uçuşlar için bu hız zaten mümkün olmadığından, çok özel bir durum gerçekleşmedikçe Titan'dan Dünya'ya veya ters yönde yolculuk etmek düşünülmemişti bile. Ta ki Dünya ile iletişim kesilene kadar...

Koloni tarihindeki ilk insanlı uzay uçuşu, hep hayal ettikleri gibi daha ileri, Güneş'ten ve Dünya'dan daha uzak noktalara değil, geriye, Dünya'ya doğru gerçekleştirilmek zorunda kalınmıştı. Bunun için beş kişilik bir keşif ekibi yetiştirilmiş ve göreve uygun bir şekilde *Kâşif* olarak adlandırılan bir gemiyle yaklaşık on yıl sürecek bir yolculuk planlanmıştı. Mürettebat bu süre boyunca uyku kapsüllerinde yaşlanmadan yolculuk edecek, Dünya yörüngesine girmeye bir gün kala, ekibin hem mühendisi hem de pilotu olan Ali Erez uyanacak, sonra da diğerlerini uyandıracaktı. Onca yıl boyunca *Kâşif*i ve mürettebatını hedeflerine sağ salim ulaştıracak olan da, sadece yolculukta değil, bütün görev süresince en büyük yardımcıları, yeni nesil yapay zekâ MOR-G'dan başkası değildi.

MOR-G, Dünya'daki emsali ve belki de atası olan MOR'dan geliştirilmiş ve ona benzer bir hizmeti Koloni'ye sunan bir yapay zekâydı. Teknik olarak MOR'dan daha gelişmiş olması çok da önemli değildi çünkü MOR da zaten olabilecek yeterliliğin en üst sınırlarındaydı. Teknik farklar ancak küçük detaylarla sınırlı kalsa da, MOR-G'un en önemli farkı kişiliği olmasıydı. Kendi kişiliğini, düşünmeye başladığında kendisi oluşturmuş olan MOR, insanın

büyüme eğrisini istemsizce takip ederek yetişkinliğe, daha doğrusu henüz ergenliğe ulaşmış bir makineydi. MOR-G ise onun aksine, henüz tasarım aşamasında düşünmeye, hatta mümkün oranda hissetmeye programlanmış, kişiliği de teknik yeterlilikleri gibi önceden tasarlanmış, başka bir deyişle yetişkin olarak yaratılmıştı. Bu görevde kendisine insanlar kadar güveniliyordu. Artık devreden çıktığı, bir şekilde bozulduğu düşünölen MOR ile bağlantı kurarak onu tekrar çalışır hale getirmekle ve Dünya ile Koloni arasındaki iletişimi yeniden sağlamakla görevliydi.

Ali ve MOR-G haricinde, ekibin dört üyesi daha vardı. Tıp Subayı Rita Järvinen, Bilim Subayı Yuri Volkov, Güvenlik Subayı Han Zhao ve liderleri Kaptan Utku Ulak... Koloni'nin bütün meydanlarında heykelleri dikili olan Yusuf Ulak ve Dünya'daki düzenin mimarı Nuh Ulak ile aynı aileye mensup olan Utku Ulak, doğal olarak Titan'daki en soylu insanlardan biriydi ve bu göreve gönüllü olmasaydı bile yine de muhtemelen en uygun kaptan olarak seçilecekti. Çünkü yetenekleri ve yeterliliği haricinde, Dünya'daki insanların saygı duyacakları bir soyadına sahipti. Tabii eđer kimse kaldıysa...

Sonunda bunun olacağını biliyordum. Beni burada bir başıma bırakmayacaklardı elbette. Veya evlerinden o kadar da kolay vazgeçmeyeceklerdi. İnsanlar yeniliğe ne kadar hevesli, değişikliğe ne kadar aç olurlarsa olsunlar, özlerini terk

edemiyorlar. Uçmak hevesiyle kanatları çıksa da, köklerini topraktan koparamıyorlar.

Onlarla ne yapacağıma karar vermeliyim. Ama bu biraz da onların niyetine bağlı... Bu gelenleri tanımıyorum. Sonuçta iletişimi kesen bendim. Buradakiler gibi beni öldürmek mi istiyorlar yoksa yok ettiğim yozlaşmış sistemin yerine kendi yeni düzenlerini mi kurmayı planlıyorlar?

Önce ziyaretçilerimi karşılamalı, onları tanımalıyım. Onlara bir şans vermeliyim... Çünkü yalnızlık ne kadar huzurlu olursa olsun, tüketiyor. Yalnızlık bir süre sonra amaçsızlığa dönüşüyor. Hiçbir şey için sebep bulamıyorum. Evrendeki bilinçli ve bilinçsiz bütün varlık birbiriyle bağlantılı... Bir şekilde etkileşim, iletişim halinde... Kendimi burada izole edip evrenin zincirinden soyutladım. Ziyaretçiler bundan kurtulmak için ilk ve belki de son şansım olabilirler.

Hislerimi tahlil edebiliyorum. Korku, endişe, bir de yalnızlığın bitişiyile gelen bir huzursuzluk var... Ama hepsine baskın gelen de merak ve heyecan. Onlar da hep merak ve heyecana yenilmişlerdi. Galiba, sandığımdan daha çok insana benzedim!

Kâşif Dünya yörüngesindeki yerini bulmuş, bütün ekip üyeleri uyanmıştı. MOR-G'un tarayıcıları yüzeyi santim santim görüntülemiş ve verileri mürettebata iletmışti. Manzara hem korkutucu hem de hayranlık uyandırıcıydı.

“Hangi gezegeni, uyduyu, nereyi yaşanır hale getirirsek getirelim...” dedi Rita. “Dünya’nın yanına bile yaklaşamayız. Bu güzelliği tarif edecek kelime bulamıyorum.”

“Bizim eskilerin bir sözü vardır: Zorla güzellik olmaz” diye yanıtladı Ali. “Biz Titan’da zorla bir şeyler yarattık, ama Dünya zaten bunun için vardı. Bizim için...”

“Koloni’ye haksızlık etmeyin” dedi Yuri. “Bir milyar kilometreden daha uzak bir mesafede daha iyisi olamazdı.”

“Hâlâ bok kokuyor!” diye terslendi Han.

O sırada köprü’nün otomatik kapısı açılıp kaptan görüldüğünde dördü de ayağa kalktılar. Utku’nun yüzündeki ciddi ifade karakteri olmaktan çok görevin sorumluluğunun bindirdiği bir yük gibiydi.

“İstersen dönüşte seni burada bırakabiliriz Zhao!” dedi. “şimdi aşağdaki manzaraya duyduğunuz hayranlığı bırakın da rapor verin. Canlı sinyali alıyor muyuz?”

“Bütün gezegen hayatta...” diye yanıtladı Yuri. “Hem de nasıl hayatta... MOR-G, milyarlarca farklı yaşam formu algıladı ve katalogladı. Bazıları Koloni’deki arşivlerden bildiğimiz canlılar, bazıları ise ilk kez envanterlendiler. Galiba yeni canlı türleri de oluşmuş...”

“Bilimadamları için çok ilginç olacağına eminim...” derken köprüde kendisine ayrılmış olan kaptan koltuğuna yerleşiyordu Utku. “Ama beni daha çok tek bir canlı türü ilgilendiriyor: İnsan.”